Lieta Nr.C12128417

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Daugavpilī 2017.gada 23.maijā

Daugavpils tiesas tiesnese I.Šteine
rakstveida procesā izskatīja civillietu akciju sabiedrības "Moda Kapitāls" maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 6.janvārī akciju sabiedrība (turpmāk – AS) "Moda Kapitāls" cēla prasību pret /pers. C/ par parāda piedziņu, norādot, ka 2016.gada 8.augustā AS "Moda Kapitāls" un atbildētājs noslēdza aizdevuma līgumu Nr.54-332188. Pamatojoties uz noslēgto aizdevuma līgumu, prasītājs 2016.gada 8.augustā izsniedza atbildētājam kredītu 100 EUR, ko apstiprina kases izdevumu orderis Nr.985. Puses vienojās, ka samaksa par kredīta izmantošanu ir 8,8% mēnesī. Kredīta pamatsummas un kredīta izmantošanas procentu atmaksa tika noteikta līdz 2016.gada 7.septembrim.

Atbildētājs, parakstot līgumu, apņēmās ievērot aizdevuma līgumā noteikto, tas ir, samaksāt prasītājam maksājumus saskaņā ar aizdevuma līgumu un citus līgumā noteiktos maksājumus. Atbildētājs uzņemtās saistības neizpildīja. Līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai nav veikts neviens maksājums.

Tā kā atbildētājs pieļāva samaksas termiņa nokavējumu, ir piemērojami aizdevuma līguma noteikumi, pēc kuriem atbildētājs maksā prasītājam nokavējuma procentus 0,39% apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu.

Atbilstoši Civillikuma 1753., 1756., 1759. un 1765.pantam un Civilprocesa likuma 195.pantam apstiprināmas prasītāja tiesības saņemt likumiskos kavējuma procentus 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1591., 1756., 1759., 1765.pantu, 1946.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājs lūdza piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam izsniegto, bet neatmaksāto aizdevuma summu 100 EUR, procentus par aizdevuma izmantošanu 8,80 EUR, nokavējuma procentus 47,19 EUR, kopā 155,99 EUR, kā arī tiesāšanās izdevumus; apstiprināt prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

2017.gada 12.janvārī atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu uz deklarēto dzīves vietas adresi tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2017.gada 13.februārim, izskaidrojot atbildētāja tiesības. Līdz sprieduma taisīšanai tiesā nav saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Šāds paziņojums pusēm nosūtīts 2017.gada 23.februārī (lietas 18.-19.lapa).

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds daudzums, kādu viņš saņēmis.

2016.gada 8.augustā AS "Moda Kapitāls" un /pers. C/ noslēdza aizdevuma līgumu Nr.54-332188 (lietas 9.lapa), saskaņā ar kuru prasītājs izsniedza atbildētājam aizdevumu 100 EUR ar aizdevuma atmaksas termiņu līdz 2016.gada 7.septembrim.

Atbilstoši līguma pamatnoteikumiem, vispārīgajiem noteikumiem un kases izdevumu orderim Nr.985 (lietas 10.lapa) aizdevums tika izmaksāts atbildētājam 2016.gada 8.augustā, kad atbildētājs parakstījās par saņemšanu.

Atbilstoši līgumam un vispārējo noteikumu 2.punktam atbildētājam bija pienākums veikt kredīta pamatsummas un procentu par kredīta izmantošanu maksājumu atbilstoši maksājumu grafikam. No parāda aprēķina prasības pieteikumā (lietas 5.lapa) izriet, ka atbildētājs nepildīja pienācīgi savas ar aizdevuma līgumu uzņemtās saistības un neveica paredzētos maksājumus. Parāda aprēķins apstiprina, ka aizdevuma pamatsummas atlikums ir 100 EUR.

Tiesa secina, ka atbildētājs nav izpildījis savas saistības saskaņā ar aizdevuma līgumu. Atbildētājs savas saistības un neatmaksātā aizdevuma summu un parāda aprēķinus neapstrīdēja. Pierādījumi par saistības daļēju vai pilnīgu izpildi no atbildētāja netika saņemti. Tiesai nav pamata apšaubīt prasības summu, jo to nav apstrīdējis atbildētājs. Turklāt atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Līdz ar to prasījums daļā par neatmaksātā aizdevuma pamatsummas 100 EUR piedziņu ir pamatots un apmierināms.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1762.panta 1.punktu pienākums maksāt procentus izbeidzas pilnīgi ar galvenās saistības izbeigšanos.

Līgumā puses vienojās, ka par aizdevuma izmantošanu tiek aprēķināti procenti pēc likmes 8,80% mēnesī.

Par laiku no 2016.gada 8.augusta līdz 2016.gada 7.septembrim prasītājs aprēķināja procentus par aizdevuma lietošanu 8,80 EUR.

Tiesa secina, ka atbildētājs uzņēmās pienākumu maksāt procentus par aizdevuma izmantošanu, tādēļ prasījums daļā par procentu piedziņu apmierināms un no atbildētāja prasītāja labā ir piedzenami procenti par aizdevuma lietošanu par minēto laiku.

Saskaņā ar Civillikuma 1651.pantu nokavējums ir saistības izpildīšanas vai izpildījuma pieņemšanas prettiesīgs novilcinājums. Pirmajā gadījumā ir parādnieka, bet otrajā – kreditora kavējums.

Saskaņā ar līguma pamatnoteikumiem un vispārējo noteikumu 5.punktu kredīta pamatsummas atmaksas nokavējuma gadījumā aizņēmējs maksā aizdevējam nokavējuma procentus 0,39% dienā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu.

Prasītājs par laiku līdz 2017.gada 6.janvārim aprēķināja nokavējuma procentus 47,19 EUR.

Tiesa uzskata, ka līgumā noteiktais pamatums, kas paredzēts par saistību izpildes nokavējumu, pēc būtības atbilst līgumsoda institūta saturam.

Atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitajai daļai tiesa, izšķirot strīdu [..], izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju (atbildētāju) nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts nosaka, ka par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Tiesa uzskata, ka līgumā paredzētais nokavējuma procentu aprēķins pats par sevi nav atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu piemērošanu. Tomēr, vērtējot prasītāja aprēķināto nokavējuma procentu apmēru saistībā ar likumdevēja gribu ierobežot līgumsoda pieaugumu līdz 10% no pamatparāda apmēra, tiesa atzīst, ka, lai arī prasītājs ir vadījies no līguma noteikumiem, šāds aprēķins atzīstams par neatbilstošu Civillikuma 1.pantā noteiktajam labticīguma principam.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo daļu līgumsods ir pamatums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vispār, neizpildītu pienācīgi vai neizpildītu īstā laikā (termiņā). Savukārt šīs normas trešajā daļā likumdevējs noteicis, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Tiesas ieskatā līgumā noteiktā nokavējumu procentu piedziņas prasība vērtējama atbilstoši iepriekš norādītajam tiesiskajam regulējumam.

Ievērojot Civillikuma 1.pantu un samērīguma principu, tiesa samazina līgumisko nokavējuma procentu apmēru līdz 10% no galvenā parāda apmēra, tas ir, līdz 10 EUR. Tādejādi prasījums par nokavējuma procentu piedziņu ir apmierināms daļēji un no atbildētāja prasītāja labā piedzenami nokavējuma procenti 10 EUR, prasījums daļā par nokavējuma procentu 37,19 EUR piedziņu ir noraidāms.

Šādos apstākļos no atbildētāja prasītāja labā piedzenama aizdevuma pamatsumma 100 EUR, procenti par aizdevuma lietošanu 8,80 EUR, nokavējuma procenti 10 EUR, kopā 118,80 EUR; piedzītās summas ieskaitot prasītāja norādītajā kontā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā ir taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesas izdevumu samaksu pierāda maksājuma uzdevumi (lietas 7.-8.lapa). Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā ir piedzenami tiesas izdevumi par valsts nodevas samaksu 71,14 EUR (atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktam) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR un 3,27 EUR, kopā 79,11 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu tiesa nosaka atbildētājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu nepieciešams apstiprināt prasītāja tiesības par laiku no sprieduma pieejamības dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus – 6% gadā no nesamaksātās pamatsummas, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu, tas ir, ne vairāk kā 100 EUR.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 250.[25]pantu, 204.[1]pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

akciju sabiedrības "Moda Kapitāls" maza apmēra prasību pret /pers. C/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, akciju sabiedrības "Moda Kapitāls", reģistrācijas Nr.40003345861, labā aizdevuma pamatsummu 100 EUR (viens simts *euro*), procentus par laiku no 2016.gada 8.augusta līdz 2016.gada 7.septembrim 8,80 EUR (astoņi *euro* 80 *centi*), nokavējuma procentus par laiku līdz 2017.gada 6.janvārim 10 EUR (desmit *euro*) un tiesas izdevumus 79,11 EUR (septiņdesmit deviņi *euro* 11 *centi*), kopā 197,91 EUR (viens simts deviņdesmit septiņi *euro* 91 *cents*); piedzītās summas ieskaitīt prasītāja kontā Nr.LV63 HABA 0551 0340 55389 akciju sabiedrībā „Swedbank".

Noteikt akciju sabiedrībai "Moda Kapitāls" tiesības par laiku no 2017.gada 23.maija līdz pilnīgai sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus – 6% (sešus procentus) gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas, bet ne vairāk kā 100 EUR.

Noraidīt prasību daļā par līgumisko nokavējuma procentu 37,19 EUR piedziņu.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Šteine